BIULETYN WYDAWNICZY
KSIĘGARNI ŚW. WOJCIECHA

NR. 6 STYCZEŃ—LUTY—MARZEC 1927

TRZY JUBILEUSZE
700 — 300 — 100

Trzy wielkie postacie odmiennych epok, różnych narodowości, trzej twórcy genjalni w trzech dziedzinach życia duchowego święcą w roku obecnym swe rocznice siedmiu, trzech i jednego stulecia.

I trudnym doprawdy byłby wybór, gdyby ktoś zapragnął oznaczyć między nimi pierwszeństwo, aby nazwać rok 1927 rokiem św. Franciszka, Bossueta czy też Beethovena.

Konstelacja trzech tych nazwisk świecić będzie na obu półkulach, we wszystkich częściach świata, w każdym kraju, gdziekolwiek płonie znicz myśli chrześcijańskiej, dokądkolwiek sięga blask kultury europejskiej.

Księgarnia św. Wojciecha, biorąc udział w hołdzie Polski dla pamięci owych trzech wielkich duchów, każdemu z nich poświęca książkę obrazującą żywot i dzieło oraz niezniszczalne dzieła tego wartości dla pokoleń przeszłych, współczesnego i przyszłych.

Obok biografji świętego Biedaczyny wyszłej z pod pióra znakomitego pisarza duńskiego Jana Joergensena (a wydanej jeszcze przed wojną w przekładzie polskim) za najlepszy życiorys asyskiego Serafa uznane zostało przez krytykę europejską dzieło angielskiego franciszkanina o. Cuthberta, które p. t. *Św. Franciszek z Asyżu* ukaże się w najbliższych już tygodniach na półkach księgarskich. Liczni gorący miłośnicy franciszkanizmu znajdą w książce tej specyficzną dla angielskiej umysłowości jej autora szerokość i oryginalność poglądu przy gruntowności wniknięcia w psychologię oraz przy ścisłym krytycyzmie w stosunku do dokumentów historycznych i źródeł tradycji legendarnej.

W tomie poświęconym wielkiemu Bossuetowi, którego piękna monografja wyszła przed kilkunastu laty p. t. „Bossuet i Fenelon", z zadowoleniem powitają nasi mówcy, a zwłaszcza kaznodzieje, wzór wspaniałej nigdy niestarzejącej się wymowy, spolszczony doskonale przez tejże monografji autora prof. M. Paciorkiewicza, najlepszego w Polsce znawcę twórczości Bossueta.

Równie gruntowna a niezmiernie oryginalnie pomyślana jest książka trzecia ku czci wielkiego, może i największego genjusza tonów. Autor jej p. Witold Hulewicz, niepospolity znawca i wielbiciel muzyki beethovenowskiej, daje przedziwnie wzorzysty obraz, utkany z przeplatających się wciąż pasm tragicznego męczeńskiego życia i heroicznej, niebiańskiej twórczości owego „Przybłędy Bożego" (tak brzmi tytuł książki), którego postać przybiera miejscami w świetle entuzjazmu młodego, wysoce utalentowanego autora kształty wprost nadludzkie. — Przykuwa myśl, wzbudza podziw, a jednak zarazem zbliża i zrozumialszym go czyni.

PRZYJACIÓŁ I ŻYCZLIWYCH ODBIORCÓW BIULETYNU NAJGORĘCEJ UPRASZAMY O PRZESYŁANIE NAM ADRESÓW SWYCH ZNAJOMYCH, KTÓRYM ZALECAŁOBY SIĘ PRZESYŁAĆ BIULETYN NASZ STALE A RÓWNIE BEZPŁATNIE!

OSTATNIE NOWOŚCI.

Dr. Marjan Seyda. POLSKA NA PRZEŁOMIE DZIEJÓW. Fakty i dokumenty. Od wybuchu wojny do zbrojnego wystąpienia Stanów Zjednoczonych. Str. 663. Cena 22 zł.

Dzieło olbrzymiej zaiste pracy, erudycji i talentu! Nikt chyba bardziej nie był powołany do skreślenia dziejów narodu polskiego w owe wiekopomne lata wielkiej wojny niż dr. Marjan Seyda, który od jej początku do końca zajmował zawsze placówki publicystyczne i polityczne, ułatwiające mu dostęp do wszelkich najtajniejszych nawet źródeł akcji polskiej i międzynarodowej, związanej z zagadnieniem polskiem.

Każdy, kto bezpośrednio czy pośrednio brał udział w zabiegach i wysiłkach politycznych tych brzemiennych błogosławionym skutkiem odrodzenia Ojczyzny czasów, — a któż wówczas od pracy tej się odsuwał — powinien dzieło to nabyć, przestudjować a następnie przekazać je swym dzieciom i spadkobiercom jako dowód, że pomimo wahań i błędów pokolenie nasze dorosło naogół do miary wielkiego zadania, jakie Bóg mu w tysiącletnich dziejach Polski wyznaczył.

Minie lat kilkanaście, przyjdzie nowe pokolenie, które z dzieła tego czerpać winno wiadomości, co i jak na przełomie dziejów czynili jego ojcowie.

Ks. Dr. Jan Ciemniewski. POZNANIE I KSZTAŁCENIE CHARAKTERU. Wydanie drugie, przejrzane i poprawione przez autora. Dwa tomy. Str. 243 i 316. Cena obu części zł 18.—.

Gdy dzieło to ukazało się w pierwszem wydaniu, Piotr Chmielowski,

znany krytyk, historyk literatury i wydawca, choć sam hołdował zupełnie odmiennym od autora przekonaniom, tak się o książce wypowiedział: „Ma ona pod względem publicystycznym wielkie i niezaprzeczone zalety: zapał, porywający czytelnika, rozległość widnokręgów, doniosłość spraw, jakie w niej przychodzą pod rozwagę, rozum jasny, złączony z gorącem sercem, zarówno w przedstawieniu naszych wad narodowych, jako też w podawaniu wskazówek, mających na celu ich wykorzenienie." Młody podówczas autor, dziś człowiek w sile męskiego wieku, entuzjastyczną tą oceną i szeregiem innych niemniej pochlebnych nie zaspokoił się jednak, nie uznał dzieła swego tak gorąco powitanego za „doskonałość", do której niczego już dodać nie można. Przeciwnie, cały dorobek własnego życia wewnętrznego przez przeciąg lat dwudziestu i olbrzymie wprost doświadczenie nabyte w tymże czasie na stanowisku kierownika młodzieży gimnazjalnej dorzucił do swej rozległości widnokręgów i z niemniejszym zapałem porywającym czytelnika stworzył książkę jeszcze doskonalszą, jedyną w swym rodzaju, niezbędną dla każdego kierownika dusz i serc, więc i dla każdego kapłana, pedagoga, wychowawcy, ojca rodziny.

Rzadko które piśmiennictwo europejskie może się dziełem podobnem poszczycić.

Ks. Prof. Dr. Wacław Gieburowski. CANTIONALE ECCLESIASTICUM. Ad normam editionis Vaticanae ratione habita. Ritualis pro Polonia approbati. Str. 500. Cena: w solidnej, czarnej oprawie płóciennej, z brzegami czerwonemi, polerowanemi zł 15. — W oprawie półskórkowej w futerale zł 18.

Kancjonał niniejszy opiera się liturgicznie i muzycznie na oficjalnych wydawnictwach polskich i rzymskich. Na wielostronne życzenia umieszczono, poza rytuałem, cały szereg śpiewów dodatkowych, rozmaite śpiewy i hymny procesjonalne i okolicznościowe, piękne nasze lamentacje, melodycznie bogatsze od lamentacyj rzymskich — wreszcie najpiękniejsze kościelne pieśni polskie. Nowością formalną kancjonału jest m. i. ułatwiony sposób wzorowego odśpiewania psalmodji, zwłaszcza poprawnego podkładania tekstu pod melodje psalmów, ze względów muzycznych i estetycznych tak bardzo pożądanego.

Jesteśmy przekonani, że książka ta zainteresuje wszystkich dyrygentów chórów kościelnych i przyczyni się do powiększenia chwały Bożej, do zbudowania wiernych i do uświetnienia uroku nabożeństwa liturgicznego.

Henryk Rolicki. CELE i DROGI PROPAGANDY WYWROTOWEJ. Str. 104. Cena zł 1,80.

Autor, ukryty pod pseudonimem Henryka Rolickiego, a będący osobistością odgrywającą nader doniosłą rolę w życiu duchowem współczesnej Polski, daje w dziełku tem rzucony wprawdzie szkicowo, ale niesłychanie trafny obraz duszy polskiej, który wstrząsające czyni wrażenie.

„Wszędzie jesteśmy — głosi autor — obecnością formalną, lecz nie zdajemy sobie sprawy, że w ten właśnie sposób stajemy się igraszką obcych sił... Jedyną drogą dla narodu, który pragnie przekonać inne, że jest na świecie niezbędny, to danie światu czegoś ze siebie, czegoś własnego".

Jest to studjum krytyczne o wysokiej wartości, pisane piórem męskiem, stylem lapidarnym lecz jasnym.

Stanisław Jachowicz. WIERSZE I BAJKI. Zebrała i wstępem poprzedziła Stefanja Posadzowa. „Bibljoteka wychowania przedszkolnego" Zeszyt VII i VIII. Str. XXI + 231. Cena zł 3,20.

Z wielu stron i oddawna podnoszą się głosy o przywrócenie w wychowaniu zwłaszcza przedszkolnem należnego miejsca pracom Jachowicza. Oto co pisze jedna z wybitnych sił pedagogicznych p. Marja Bogusławska:

„Bajki Jachowicza to niewyczerpana krynica miłych, łagodnych a trafnych przestróg, w których uwzględniane są najmniejsze wykroczenia dzieci, począwszy od takich drobiazgów jak kwestja niewyrzucenia kawałka szkła, którym ubogi przechodzień może skaleczyć nogę, do podanej w łatwej formie wskazówki, jak współżyć i współdziałać z bliźnimi.

„A jednak, rzecz dziwna, Jachowicz ignorowany jest nietylko przez dzisiejsze społeczeństwo, nietylko zupełnie wyrugowany z nowych czytanek, z repertuaru wierszyków dla szkół i ochronek, ale nawet księgi dziejów literatury polskiej, od nestora ich Piotra Chmielowskiego począwszy, nie wspominają nawet o Jachowiczu.

„Tę krzywdę, wyrządzoną Jachowiczowi i całym pokoleniom, którym odjęto zachwycający a łatwy do naśladowania model, powinniśmy nagrodzić jak najprędzej, a nagrodzić przez pobudzenie do życia kultu Jachowicza, przez uczenie jego życiorysu, przez popularyzowanie jego portretu, przez zapoznawanie z jego pracami, a przedewszystkiem przez wszczepianie w dzieci przepięknych zasad, których bogatą skarbnicą są jego książki".

Ta idea odrodzenia Jachowicza w wychowaniu dzieci polskich przyświecała zarówno p. Posadzowej jak i Księgarni naszej przy wydaniu doskonale opracowanego zbiorku jego wierszyków i bajek.

Nowe tomiki książek DLA WSZYSTKICH. W cyklu tym, który zyskuje coraz gorętsze uznanie krytyki i czytającej publiczności, ukazało się świeżo kilka nowel i powieści pierwszorzędnej wartości literackiej, mianowicie z nowszych autorów: *Włodzimierza Perzyńskiego, PANNA ZE SNU.* (Str. 76. Cena zł 1,20). *Ignacego Nikorowicza, POŻAR ZIEMI.* (Str. 94. Cena 1.20). *Józefa Birkenmajera, OPOWIADANIA STAREJ MARGOŚKI.* (Str. 54. Cena zł —.70.) *Marji Czeskiej-Mączyńskiej, DYMY.* (Str. 130. Cena zł 1.70.) *Bronisławy Włodkówny, CIERPIENIE I RADOŚĆ.* (Str. 130. Cena zł 1.70) *i Zdzisława Szczepkowskiego, WROGOWIE LUDU.* Str. 51. Cena zł 0,90) — z autorów dawniejszych dwie doskonałe o nieprzemijającej wartości humoreski *Klemensa Junoszy,* świetnie obrazujące psychę żydowską, *ADJUTANT PANA MACIEJA.* (Str. 105. Cena zł 1.40) *i Abram Pinkti Mateusz Sikora.* (Str. 134. Cena zł 1.70.)

W drugiem już wydaniu w tymże cyklu ukazała się szeroką ciesząca się poczytnością nowela historyczna *Antoniny Domańskiej,* p. t. *KRÓLEWSKA NIEDOLA.* (Str. 91. Cena zł 1.20).

Wszystkie te książki nadają się znakomicie do bibljotek parafjalnych, gminnych, stowarzyszeniowych i szkolnych.

DO ŚLUBU. Uwagi i rady o Sakramencie małżeństwa dla narzeczonych i małżonków, zebrał według przepisów nowego prawa kościelne-

go z dn. 19. 5. 1918 r. i uzupełnił X. W. K. Wydanie czwarte poprawione. Str. 52. Cena zł —,75.

Książeczka drobna, tania a niezmiernie pożyteczna powinna znaleźć się w kilku egzemplarzach na stole w każdej zakrystji kościelnej, aby służyć jako skromny ale wartościowy upominek proboszcza dla nowożeńców. Wychodzi w czwartem już wydaniu — najlepsze to dla dziełka polecenie.

KSIĄŻKI DLA MŁODZIEŻY.

Juljusz Verne. OJCZYZNA ROZBITKÓW. Powieść fantastyczna w dwóch częściach z 8 ilustracjami. Str. 468. Cena w kartonie zł. 8.—

Do pięciu poprzednio wydanych powieści nieśmiertelnego Jules Verne'a (W pogoni za meteorem, Straszny wynalazca, Tajemniczy pilot, Skarby wulkanu i W krainie białych niedźwiedzi) dochodzi szósta książka niemniej ciekawa, tematem zaś odbiegająca nieco od zwykłego typu dzieł znakomitego pisarza.

Porusza w niej bowiem Verne na tle — jak zawsze zresztą barwnem i egzotycznem — problem nawskroś socjalny, mianowicie: na jakich podstawach winni się zorganizować w nowe społeczeństwo rozbitkowie uratowani na dzikiej wyspie, która stać się ma odtąd ich nową ojczyzną.

Okazuje się, że świetny pisarz fantastyczny potrafił nietylko proroczo niemal przeczuwać wspaniały rozwój techniki lecz niemniej trafnie przeczuł nurtujące dzisiejszy świat powojenny zagadnienia socjalno - polityczne i zdrowym a bystrym je umiał rozstrzygnąć rozumem.

KRONIKA.

☐ **DRUGI TOM NOWEGO KOMPLETNEGO WYDANIA PISMA ŚWIĘTEGO** ukaże się już w końcu miesiąca marca, oczywiście przedewszystkiem dla Abonentów, którym rozsyłać go będziemy w miarę wykańczania opraw w naszych zakładach introligatorskich.

Tom ten opracowany w całości przez Jego Magnificencję Rektora Uniw. Lub. ks. dr. Józefa Kruszyńskiego obejmuje dwie Księgi Samuela, dwie Księgi Królewskie, dwie Księgi Paralipomenon, dwie Księgi Ezdraszowe, Księgę Tobjasza, Księgę Judyty i Księgę Estery.

☐ **WYDAWNICTWA KSIĘGARNI ŚW. WOJCIECHA W PRZEKŁADACH NA OBCE JĘZYKI.** Znowu parę wydawnictw zainteresowało tłumaczów przyswajających dzieła polskie piśmiennictwu swej narodowości. Mianowicie wydane przez nas już w drugiem wydaniu *Opowieści Chrystusowe* Marji Czeskiej-Mączyńskiej znalazły tłumacza na język czeski w osobie ks. Kronusa; książeczka zaś S. Jeleńskiego p. t. *Mała Miriam* tłumaczona jest na język ukraiński celem druku jej w miesięczniku „Nasz Pryjatel".

☐ **KSIĄŻKI, KTÓRE WKRÓTCE WYJDĄ Z DRUKU.** Emila Zegadłowicza *Godzina przed jutrznią;* Witolda Hulewicza *Przybłęda Boży, Beethoven: Czyn i człowiek;* Artura Górskiego *Śluby,* dramat; Stanisława Grabskiego *Rzym czy Moskwa?*; ks. prof. A. Szlagowskiego *Mowy Narodowe;* ks dr. W Kwiatkowskiego *Palingeneza;* Zuzanny Rabskiej *Italia i Wiosna;* S Wolkońskiego *Słowo Wyraziste;* K. Rosinkiewicza *Hultaj*, wydanie piąte; Walerji Szaley-Groele *W orlem gnieździe*, wydanie drugie.

☐ **KSIĄŻKI, KTÓRE ŚWIEŻO POSZŁY DO DRUKU.** X. Zygmunta Łozińskiego biskupa Pińskiego *Czytania majowe dla duchowieństwa;* prof. dr. Pawła Gantkowskiego *Medycyna pastoralna,* podręcznik naukowy dla kleru katolickiego; O. Martiala Lekeux *Maggy;* Św. Alfonsa Marji Liguori *O powołaniu zakonnem;* Z. Moczarskiego i J. Szumana *Zarys genetyki zwierzęcej;* Zofji Bohuszewiczówny *Darmozjady w świecie roślin,* oraz D Gayówny *Sosna.* Obie ostatnie książeczki rozpoczną Serię C wydawnictwa DLA WSZYSTKICH, która obejmować będzie bibljoteczkę przyrodniczą.

☐ **KSIĄŻKI O KTÓRYCH WARTO PRZYPOMNIEĆ.** X. E. Statecznego *Rozbiór krytyczny źródeł do żywota św. Franciszka z Asyżu i do literatury franciszkańskiej.* Str. 587. Cena 2 zł. Te-

goż autora *Żywot i pisma św. Bonawentury.* Str. 231. Cena zł 1,40; prof. M. M. Paciorkiewicza *Bossuet i Fénelon* studjum, str. 179 cena zł 1,20; prof. dra. St Pawlickiego C. R. *Zywot i dzieła Ernesta Renana*, dwa tomy str. 332+228 cena zł 5. — X. Naudet *Nasz obowiązek społeczny.* Kwestje praktyczne etyki indywidualnej i społecznej cena zł 1 — M Reynés-Monlaur *Jeruzalem*, prześliczny subtalny opis wrażeń z pobytu w ziemi Świętej. Cena zł 2 — X. A Szandlerowski *Rzym.* Mozaika jako chrześcijańska sztuka bazylikowa str. 159 cena zł 1,50.

□ **NASZ DZIAŁ SORTYMENTOWY** Księgarni św. Wojciecha (Poznań, Plac Wolności 1) otrzymał następujące książki na skład główny:

Biegański, J. Apteczka domowa przy dworze, szkole, plebanji i fabryce. Zł —.80 — Cukier, wino i miód. Wyrób domowym sposobem. Zł 1 40 — Hodowla ziół lekarskich Zł 4.50 — Nasze zioła lekarskie i ich stosowanie w leczeniu. Zł 3.—.

Carbonel, O. T. J. Święta Teresa od Dzieciątka Jezus. Wzór dziatek. Zł 3 —.

Jarosiewicz, H. X. Cierpiący Zbawiciel jako wzór dla chrześcijanina 50 rozmyślań o Męce Chrystusa Pana Zł 2 50.

Keppler, X. Bp. Szkoła cierpienia Zł 3.—

Kochanowski, J. K. Polska w świetle psychiki własnej i obcej. Zł 15.—.

Kozicki, Wł. Ziemia. Powieść współczesna. Zł 10 —.

Krajewski, I. X. Organizator bractw różańcowych N. M. P. w Polsce Zł 4 —

Dr. Stanisław Krasowski, głośny lekarz-chirurg a cichy działacz i reformator społeczny, w 10 rocznicę śmierci napisał Przyjaciel. Zł 2.40.

Lewicki, K. Pszczelnictwo krajowe. Praktyczny podręcznik przy zakładaniu i prowadzeniu pasieki. Zł 2.40

Lutosławski, W. Tajemnica powszechnego dobrobytu Zł 8.50 opr.

Mirek, Fr. X. Dr. W obronie małżeństwa Zł 2.—

„Pomerania". Roczniki korporacji studentów Uniwersytetu Poznańskiego pod redakcją B Redigera Zł 3 —.

Rieder, Z. Woda jako czynnik pielęgnujący zdrowie Zł 1.80

Rubner, M. Odżywianie i nasze środki spożywcze. Zł 1 80.

Rzadkowski, W. J. Gniezno jako stolica Prymasów polskich. Zł 1.20.

Sarolea, C. H. Wrażenia z Rosji sowieckiej. Zł 5 —.

Słowa Pisma Świętego. Zł 2 —.

Verdmon, Jaques L. Atlas ziół leczniczych. 74 rys. kolorowe z tekstem. Zł 6.—.

Verdmon, Jaques L. Kuracja roślinna. 1050 rad i wskazówek jak leczyć ziołami i środkami domowemi Opis ziół leczniczych. Zł 4.50.

Weyssenhoff, J. Gromada. Zł 5 40 — Unja Powieść litewska. Zł 6 50.

Żychliński, B. X. Żywoty świętych dzieci. 2 tomy Zł 3 —. — Żywoty świętych dziewic. Zł 3.40 — Żywoty świętych młodzieńców. Zł 2 40

□ **KSIĘGARNIA ŚW. WOJCIECHA W WARSZAWIE** (M. Szczepkowski, Al. Jerozolimska 39) otrzymała na skład główny następujące wydawnictwa:

Jaugey, Dr. Słownik apologetyczny wiary katolickiej. Tom I str. 752+XXV, tom II str. 800, tom III str. 931 in 8. Zł 32 —.

Koneczny, F. Dr. Dzieje Rosji. Tom I str. 510+XVI. Zł 6 —.

Sombart, W. Żydzi i życie gospodarcze. Str. 400. Zł 6.—

Szcześniak, Wł. Bp. Dzieje Kościoła katolickiego w zarysie. 2 tomy. Tom I str. 541+L Tom II str. 480+XVI in 8. Cena całości Zł 16 —.

□ **KSIĘGARNIA ŚW. WOJCIECHA W WILNIE** (ul. Dominikańska 4) otrzymała na skład główny następujące wydawnictwa:

X. B. R. Ż. Jego Ekscelencja X. Romuald Jałbrzykowski. Pierwszy Arcybiskup Metropolita Wileński. Z ilustr. Str. 104. Zł —60.

Doerr, Fryderyk Dr. Proces Jezusa Chrystusa w oświetleniu prawno-historycznem. Przełożył Dr. St Glazer. Słowem wstępnem opatrzył X. Dr. W. Szczepański T. J. Str. 100. Zł 4.70.

Falkowski, Cz. X. Dr. O jubileuszu na Litwie i Rusi w 1826 roku. Str. 50. Zł 2 50.

Kwartalnik Teologiczny Wileński. R. IV. 1926 pod redakcją X. Dr. Bolesława Wilanowskiego. Str. 284. Zł 8.—.

Pośmiertne wspomnienia pierwszego Arcypasterza Metropolji wileńskiej X. Arcybiskupa Jana Cieplaka. Stron 36. Z ilustr. Zł —.40.

Wilanowski, B. X. Dr. Dookoła nowego kodeksu. Przegląd literatury kanonistycznej z ostatnich lat. 1918—1926. Str. 167. Zł 10 —.

□ **KSIĘGARNIA KRAKOWSKA W KRAKOWIE** (ul. św. Tomasza 35) poleca z wydawnictw własnych i otrzymanych na skład główny:

Chrzanowski, Ign Prof. Un. Jag. W sprawie kazań sejmowych Zł —.80

Haller, St. Gen. Naród a armja. Zł 1.—

Siuda, A. Ks. Wiejskie małżeństwa. Obraz scen. w 7-u odsłonach. Zł 1.—

Wicher, Wł. Ks. Dr. Doc. Uniwersytetu Jagiellońskiego. Ks. Szymon Stanisław Makowski, teolog-moralista z XVII wieku. Zł 8—.

□ **DRUKARNIA SW. WOJCIECHA** (Poznań, ul. Piotra Wawrzyniaka 39) liczyła w roku ubiegłym 228 pracowników. Wydrukowała ogółem 19,430,750 arkuszy, zużywając na to 618,780 kgr. papieru; ogólna wartość druków powyższych wyniosła 1,677,978 zł. Z produkcji tej 67,5% dostarczyła Drukarnia własnym działom naszej instytucji, 32,5% klientom postronnym.

Z GŁOSÓW PRASY

O WYDAWNICTWACH KSIĘGARNI ŚW. WOJCIECHA.

⊙ **Tadeusz Michał Nittman: „W CIENIU PALM I MINARETÓW".** (Marokko). Wrażenia z podróży. Z 35 ilustracjami. Str. 222. (Cena w broszurze zł 5.— w kart zł 6.—.)

Książka ta jest opisem wrażeń wyniesionych z podróży po Marokku, jakieś dwa lata temu, o ile się nie mylę, odbytej. Przez cały ten, ogromny kraj, będący dla czytelnika polskiego ziemią bardziej nieznaną niż Ameryka, przejechał autor automobilem, zatrzymując się dłużej w jego centrach kulturalnych, politycznych i handlowych, Kasablance, Marakeszu, Fezie, Rabacie Wrażenia, jakie odniósł, dotyczą więc przedewszystkiem ludzi i spraw leżących na szlaku dostępnym przelotnemu przybyszowi obcemu; nie dotyczą i nie mogą dotyczyć — co autor rzetelnie sam zaznacza — Marokka leżącego zdala od utartych dróg komunikacyjnych kraju. Jednakże i to, czego dowiadujemy się z książki Nittmana o owym przetartym już wpływami cywilizacyjnemi pasie kraju, zawiera bardzo wiele rzeczy interesujących — zarówno co do przyrody kraju, jak co do niezwykłego charakteru zastygłego w nim „arabskiego średniowiecza", jak wreszcie co do rozumnej francuskiej polityki kolonjalnej. Rzecz napisana jest gładko i posiada czasem epizody wychodzące swą plastyką poza zwykły dziennik podróży. Taki jest n. p. doskonały ustęp o szeryfie Mahmed-ben-el Hadim — napisany z dużym humorem, obserwacją i rozmachem. Wogóle całą książkę czyta się z zainteresowaniem.

Dziennik Lwowski.

⊙ **Bronisław Niklewski. OBORNIK.** Monografja. Str. 244. (Cena zł 9.—)

Ubogą naszą literaturę rolniczą wzbogaciła o wyjątkowym charakterze monograficznym praca prof. Dr. B. N. omawiająca wszechstronnie obornik, ten podstawowy a mimo to jeszcze niedokładnie poznany środek nawozowy. Po omówieniu kwestji obornikowej ze stanowiska historycznego w Polsce autor w poszczególnych rozdziałach przedstawia skład obornika i wysokość jego produkcji, przechowywanie obornika, sposoby jego zużycia, analizując zużytkowanie zawartych w oborniku składników pokarmowych oraz wpływ obornika na kulturę gleby. Osobne rozdziały obejmują wpływ nawozów sztucznych na działanie obornika, produkcję obornika i jego wycenianie. Krótkie uwagi o znaczeniu obornika w płodozmianie i o produkcji obornika kończą tę ciekawą książkę. Spis literatury zarówno zagranicznej jak krajowej ułatwia czytelnikowi wyszukanie źródłowych prac, wśród których badania samego autora należą bezwątpienia do najcenniejszych i posuwających sprawę przechowywania obornika w praktyce wielce naprzód. Praca prof. Niklewskiego mimo całej ścisłości naukowej, obfituje we wskazania praktyczne i służyć może nietylko jako podręcznik dla studjującej młodzieży, lecz niemniej cennym jest skarbem wiedzy dla każdego praktyka rolnika.

Dzieło prof. Niklewskiego jest pierwszą pracą wydawnictwa „Gleba", które pod redakcją autora ma objąć podręczniki i monografje nauk rolniczych, leśnych i pokrewnych. Wydawnictwo to, jak to zaznacza w obszernej przedmowie prof. Dr. E. Godlewski, będzie dosko-

nałem uzupełnieniem Roczników Nauk Rolniczych, poświęconem oryginalnym pracom naukowym dając w wykończonej formie na podstawie wyników badań przystępne a ścisłe prace w poszczególnych kwestjach rolniczych dla wykształconego rolnika. Inicjatywie prof. Niklewskiego przyklasnąć należy i jeżeli następne dzieła będą odpowiadały tym wszystkim zaletom, jakie posiada pierwsza praca, wydana przez wyd. „Gleba", to istotnie przysłuży się ono poważnie do postępu rolniczego w Polsce i ułatwi krajowi naszemu spełnienie tej szczytnej roli śpichlerza Europy.

Gazeta Rolnicza.

⊙ **Kpt. Marryat. PRZYGODY MŁODEGO ŻEGLARZA.** Powieść z końca XVIII w. Z winietą okładkową i 6 ilustr. prof. St Sawiczewskiego. Str 553 (Cena w opr. zł 8.50).

Zastoju wydawniczego nie uznaje zasobna *Księgarnia św. Wojciecha* w Poznaniu, która dwie nowe książki gwiazdkowe puściła w handel, a zapowiada szereg innych na najbliższy tydzień. Narazie mamy w ręku ogromną powieść z końca XVIII w. *kapitana Marryat'a*, p. t.: *„Przygody młodego żeglarza"*, dzieje mieszczanina Easy, który przejęty ideami francuskiego oświecenia o wolności i równości ludzi, przekonywa się o ich względności podczas służby na okręcie wojennym Obowiązek i posłuszeństwo zajmują zwolna miejsce chimer młodzieńczych, a męska odwaga i gardzenie niebezpieczeństwami określają charakter bohatera. Ostre powietrze morskie stanowi atmosferę tej powieści głośnej za Kanałem, a pożytecznej niewątpliwie i w naszych stosunkach.

Il. Kurjer Codzienny.

⊙ **J. F. Cooper. ZWIERZOBÓJCA.** Powieść. Przygód Sokolego Oka część pierwsza. Str. 473. (Cena w oprawie zł 7.20).

Podobna rozmiarami, nieco cieńsza (473 str.), ale co do treści i nastroju całkiem odmienna, jest powieść głośnego już przed stu laty Amerykanina, J. Fenimore Coopera: „Zwierzobójca" (ilustracje St Kołomłockiego). Cooper słynął już przed stu laty na obu półkulach jako autor głośnego „Szpiega", w którym dopatrywano wzoru Mickiewiczowskiego Wallenroda. — „Zwierzobójca" w pięknym przekładzie inżyniera K. Sedlaczka jest początkiem pięcioksięgu przygód „Sokolego Oka" na tle walk „bladych twarzy" z Indjanami. I tło krajobrazu uroczego i pasmo przygód dramatycznych mogą przykuć uwagę pilną naszych harcerek i harcerzów, którzy potrafią przy pomocy wyobraźni młodzieńczej urządzić sobie analogiczne przeprawy w okolicach Szczawnicy, Krynicy, Druskienik lub wileńskich jezior zielonych. Młodzieńcza wyobraźnia może snuć długie pasmo rozmyślań nad dolą i niedolą Zwierzobójcy i zakochanej w nim beznadziejnie Judyty. Jest to książka odpowiednia dla dorastającej młodzieży, skłonnej do rozczytywań się w opowieści dłuższej, poważniejszej.

Nowa Reforma.

⊙ **Ignacy Nikorowicz. SREBRNY WÓZ.** Poezje. Str 93. (Cena zł 2.—.)

Jak z komedyj i utworów powieściowych tak i z poezyj Nikorowicza przezierają łagodne promienie słońca. Pisane są w stylu dawnych, dobrych czasów, w stylu scherzo i romansów. Dźwięczy w nich nuta szczerego liryzmu i heinowskiej ironji. Książeczka wydana bardzo pięknie. *Chwila.*

Czcionkami Drukarni św. Wojciecha w Poznaniu.